

Amsterdam, 15 maart 2018

Geachte mevrouw

Wij hebben uw concept handreiking levensbeschouwing ontvangen, daarvoor dank. De handreiking maakte met de titel een goede start en wekt de suggestie dat het hier zowel over godsdienst als levensovertuiging gaat. De handreiking zelf vonden wij echter zeer teleurstellend omdat het verder alleen over religie gaat. De ongelovige bewoner werd slechts aan het einde in een voorbeeld genoemd, waarbij de medewerker verzocht wordt te "acteren" als er een probleem dreigt.

In de kantlijnen van de handreiking hebben we onze opmerkingen geplaatst. In hoofdlijnen komt het er op neer dat wij van mening zijn dat u veel te weinig aandacht besteed aan het feit dat het recht op geloof ook betekent dat er een recht is op niet-geloven. Wij vinden het noodzakelijk dat het COA dit recht telkens actief uitdraagt. Enerzijds omdat, zoals u zelf ook zegt, dit recht en de scheiding tussen kerk en staat in veel gevallen niet voldoende doorleefd is bij veel bewoners in het azc, maar wel een belangrijk kenmerk is van de Nederlandse samenleving. Anderzijds omdat er juist ook bewoners zijn die gevluht zijn omdat ze het recht om niet te geloven/ om vrijdenker of humanist te zijn opeisten in het land van herkomst en daarom hebben moeten vrezen voor hun leven. Deze bewoners zijn vaak een minderheid in het AZC en hebben juist vanwege deze minderheidspositie recht op actieve bescherming door de medewerkers. Wij wijzen u nogmaals op onze documentaire 'Ongelovigen op de Vlucht' waarin verschillende ongelovige ex-bewoners vertellen over de onvrijheid die ze in het AZC hebben ervaren door het gedrag van andere bewoners en het gebrek aan steun op dit vlak door de medewerkers.

Wij roepen u op om op brede schaal informatie te geven over de grondrechten en het recht om niet te geloven. Tevens roepen wij u op om er ook actief voor te zorgen dat de ongelovige minderheid in uw centra uiting kan geven aan hun ongelof. Wij verzoeken u dit ook te verwerken in uw handreiking.

Tot slot raden wij u ook aan om de mogelijkheden voor geestelijke verzorging voor uw bewoners te onderzoeken. Bij andere delen van justitie namelijk bij de penitentiaire inrichtingen vervullen deze geestelijke verzorgers een goede rol bij levensvragen.

Wij willen graag geïnformeerd worden over de wijze waarop u onze reactie verwerkt.

Met vriendelijke groet, _____

Directeur Humanistisch Verbond